

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: **Respondentní prostředky španělského superlativu absolutního (kontrastivní korpusová analýza)**
Autorka práce: **Karolína Kročková**
Vedoucí práce: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Cílem předkládané bakalářské práce je korpusová analýza respondentních prostředků španělského superlativu absolutního, konkrétně pak dle autorčiných slov v úvodu: „*zjistit frekvenci superlativu absolutního podle typu textu, tzn. umět odpovědět na otázku, zda se superlativ absolutní vyskytuje ve stejném množství ve zvolených subkorpusech*“ (str. 8); tyto subkorporusy jsou definovány jednotlivými funkčními styly (subkorpus Core, tedy beletrie, subkorpus PressEurop a subkorpus Subtitles), ve kterých se autorka dále snaží o „*porovnání způsobu překladu v jednotlivých funkčních stylech, tedy určení konkrétních jazykových prostředků [...]*“ (str. 8). Tomuto cíli podřizuje metodu práce s korpusem a strukturu své práce.

Nejprve s oporou o relevantní literaturu, zcela logicky, přináší autorka lingvistický popis superlativu absolutního s obecnějším úvodem k adjektivům, přičemž hlavním předmětem zájmu jsou morfologické elativy. Autorka popisuje jejich význam, interpretaci a tvorbu. Ve velice přehledném, logicky upořádaném a obsahově správném výkladu spatřuji tři nepřesnosti:

1. První nepřesnost přičítám pouze nepozornosti při převádění španělského výrazu *sufijo kulto*, jehož výsledkem je *kultovní přípona* (str. 13), místo *knižní přípona*.
2. Na straně 16 se uvádí, že „*většina filologicky neškolených uživatelů španělštiny knižní tvary nezná, neboť jsou uměle vytvořené*“. S tímto tvrzením nesouhlasím; mohla by autorka – pro účely obhajoby – objasnit, jak je míněno ono „umělé vytvoření“?
3. Na téže straně, ve velice zajímavé kapitole srovnávající španělštinu, češtinu a polštinu (kap. 1.3) dospívá autorka k názoru, že „*ostatní jazyky využívají [superlativ absolutní] jen zřídka, anebo jím vůbec nedisponují*“ (str. 16). Dále, že v češtině tato kategorie chybí, přičemž „*v českém jazyce je tím nejvyšším vyjádřením míry třetí stupeň přídavného jména*“.

Toto je polemický bod, neboť vezmeme-li v úvahu pouze morfologický základ, pak ano, superlativní tvary v češtině elativní interpretaci neumožňují. Nicméně vyjdeme-li z významu elativu (tj. vyjádření vysoké míry kvality bez komparace s množinou dalších prvků), pak čeština disponuje pro vyjádření elativního významu prostředky zejména slootovými (přípony, předpony). Domnívám se, že autorčina tvrzení lze přisoudit počátečnímu nevyjasnění mezi kategorií morfologickou (superlativ absolutní) a kategorií významovou (elativ).

Co se týče praktické části, vlastní analýza vzorku spočívá v dobře promyšlené a zručné práci s korpusem, kdy autorka nejprve stanoví nejfrekventovanější formy španělského superlativu absolutního a poté je pozoruje ve zmíněných třech subkorpusech. Autorka výskyty dokumentuje na příkladech, popisuje je a vyslovuje závěry, které jsou shrnuty ještě v poslední kapitole. Zajímavým příspěvkem je i analýza opačného směru překladu, tedy z češtiny do španělštiny, při které autorka pozoruje, jak a zda byly přeloženy výrazy, které potenciálně mohou odpovídat španělské kategorii superlativu absolutního. Zde se konstatuje velmi řídké využívání zmíněné kategorie při překladu. Může to být projevem např. obecné tendence ke generalizaci v překladových textech?

Zvolenou metodu práce s korpusem, stanovení konkrétních prvků pro analýzu a jejich vyhodnocení vidím jako nosné pro dosažení stanovení cílů, které si autorka vytyčila, a umožňující vyslovit patřičné závěry, které shledávám jako podložené, dobře formulované a logické. Nicméně si nejsem jistá, jakým způsobem proběhla selekce zdrojového jazyka u filmových titulků (vzhledem k omezenému výsledku to nelze vyčíst ani z uvedených příkladů). Pracovala autorka pouze se sledovanými jazyky, nebo restrikce na zdrojový jazyk neproběhla?

Velkou devizou této práce je kultivovaný jazykový projev, dobrá formulace a velmi příjemné formální zpracování (pouze upozorňuji na redundantní *a to sice*).

Závěr: Domnívám se, že Karolína Kročková plnou měrou prokázala schopnost asimilovat odbornou literaturu, logicky, strukturovaně a příjemně pro příjemce představit zvolenou problematiku. Dále dokázala zvolit vhodnou metodu pro získání zkoumaného vzorku, vyhodnotit jej a vyslovit dobře zdůvodněné závěry. Proto s plnou zodpovědností tuto práci **doporučuji k obhajobě** a předběžně ji hodnotím známkou **výborně** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 26. května 2022.

.....
doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.